

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z wniosku P. Sp. z o.o. w B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.
przy udziale zainteresowanych M. Z. W. , K. K., W. C.
o ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 września 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 9 kwietnia 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od skarżącej Spółki na rzecz organu rentowego
kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2015 r. oddalił apelację płatnika składek od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 16 lipca 2014 r., którym oddalono odwołanie Spółki z o.o. P. w B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z dnia 19 grudnia 2013 r., stwierdzających, że zainteresowane M. Z. W., K. K. i W. C. jako osoby wykonujące pracę na podstawie umów zlecenia na rzecz płatnika składek podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz ustalających podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia.

Płatnik składek wywiódł skargę kasacyjną od tego wyroku i zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 6 ust. 2 pkt 4, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, art. 18 ust. 3, art. 20 ust. 1, art. 36 ust. 1, 2 i 4 i art. 41 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 734 § 1 i art. 750 k.c., art. 627 k.c. oraz art. 353¹ k.c., a także naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c., wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie i zmianę tego wyroku, a także w każdym przypadku, o zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne oraz dlatego, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Powołanie się na przesłankę „przedsądu” określoną w art. 398¹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga sformułowania zagadnienia prawnego oraz przedstawienia argumentów prawnych, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Jeżeli zaś chodzi o samo sformułowanie zagadnienia prawnego, podnieść należy dodatkowo, że zgodnie ze stanowiskiem wyrażanym w judykaturze, skarżący ma w tym zakresie obowiązek wywiedzenia i uzasadnienia występującego w sprawie problemu prawnego w sposób zbliżony do tego, jaki

przyjęty jest przy przedstawieniu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowane zagadnienie winno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

W tym kontekście nie można uznać za zagadnienie prawne zawartego w skardze kasacyjnej stwierdzenia, że „w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne dotyczące właściwego stosowania art. 6 ust. 2 pkt 4, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, art. 18 ust. 3, art. 20 ust. 1, art. 36 ust. 1, 2 i 4, art. 41 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1442), a nadto rozstrzygnięcia co do prawidłowej kwalifikacji umów zawartych z uczestnikami, przy uwzględnieniu charakteru, zakresu czynności oraz odpowiedzialności po stronie lekarza dentysty związanej z wykonywaniem przez niego zawodu (art. 734 § 1, art. 750 k.c., art. 627 k.c.). Ponadto istotne zagadnienie prawne występuje również w przedmiocie ustalenia granic zasady swobody umów (art. 353¹ k.c.)”. Nie formułuje ono bowiem żadnego problemu prawnego, będąc jedynie wyrazem oczekiwań skarżącego odnośnie do akceptacji prezentowanego przez niego stanowiska, o czym wyraźnie świadczy argumentacja zamieszczona pod tym rzekomym zagadnieniem prawnym sprowadzająca się do stwierdzenia, że „umowy łączące uczestników z odwołującym się nie sposób zakwalifikować jako umowy starannego działania, do których zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia”. Kwestia ujęta w ramy rzekomego zagadnienia prawnego jest zatem faktycznie powtórzeniem zarzutów podniesionych w podstawach skargi, albowiem sprowadza się do podważania stanowiska Sądu drugiej instancji o rodzaju umów zawartych przez skarżącego z zainteresowanymi. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, poszczególne

wymagania dotyczące skargi kasacyjnej z art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. mają zaś samodzielny byt, stąd niedopuszczalne jest traktowanie ich zamiennie. Stanowi o tym jednoznacznie treść ustawy, wskazująca na odmienny przedmiot regulacji. Jeśli wziąć przy tym pod uwagę, że skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, to nie może budzić wątpliwości, iż uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, że takie okoliczności w sprawie zachodzą. Tego warunku nie spełnia ujęcie w ramy zagadnienia prawnego kasacyjnych zarzutów odnoszących się do naruszenia przepisów prawa, a tym bardziej powtórzenie zarzutów kasacyjnych, bez podjęcia nawet próby sformułowania jakiegoś problemu prawnego, co ma miejsce w niniejszej sprawie.

Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje natomiast skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274), co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu.

Nie spełniają tego wymagania stwierdzenia, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika „z podstaw wskazanych w skardze, które to podstawy zdaniem skarżącego zasługują na uwzględnienie. Zdaniem skarżącego, oczywistość wniesionej skargi wynika z rodzaju naruszenia prawa procesowego i materialnego”. Tego rodzaju twierdzenia nie mogą świadczyć o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona, albowiem odwołanie się dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania do podstaw skargi nie może wywołać żadnego skutku nie tylko dlatego, że podstawy skargi nie podlegają badaniu na tym etapie postępowania przed Sądem Najwyższym, ale również z tego względu, iż rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, gdyż tylko one decydują o wyniku „przedsądu”. Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4

k.p.c. zobowiązuje zatem skarżącego do przedstawienia wywodu prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Powołanie się we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania również na art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., tj. na potrzebę wykładni przepisów prawa, w ogóle nie zostało uzasadnione, co wyklucza możliwość rozważania, czy ta przesłanka „przedsądu” w sprawie występuje.

Skarżąca spółka nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.